

لیکونکی : ریچارد دی اولف (Richard D. Wolff).
منبع او خپریډو نیټه : کونتر پانچ «2021-11-01» .
ژباړونکی : پوهندوی دوکتور سیدحسام «مل» .

ولی د متحده ایالاتو کرکیچن «ستونزمن» امپراتوری په چټکي سره سقوط کولی شي

*Why the troubled US empire could quickly fall
apart*

عکس توسط ناتانيل سنت کلر

په عراق او افغانستان کې د متحده ایالاتو امپراتوری له لاسه تللی یا ماتې خورلی جنګونه داسې وینودل چې د امپراتوری نفوذ له هغه څه څخه مخکې یا پورته وه چې حتی (20) کلن جنګ جګړه وشو کړی چې هغه مدیریت وکړی دا چې په دی جګړو کې د امریکې

ماتیدل خو کلونه ونیول داسی را نبیې چې ددی هیواد داخلی سیاست اود نظامی صنعتی مجتمع داخلی مالی تامینات له جیوپولیتیک څخه زیات ددی جکرو اصلی محرکات وو - نو امپراتوری کولی شي چې د اقلیتونو د سیاسي او اقتصادي د محدودو گټو لپاره د پراخو ټولنیزو اهدافو له لاسه ورکولو او قرباني کولو څخه مر یا نسکورشی . .

متحده ایالات د نړی . **4 25 سلنه** نفوس لري مگر د **COVID-19** څخه د نړی د مړینی شاوخوا **20** سلنه جوړوي . دا هیواد کوم چې د لور پر مختللي طبي صنعت سره یو بډایه نړیوال سوپر ځواک ثابت شوی دي خوبیا هم دیو ټول اخته کونکی ویروسي ناروغی سره د مقابلي لپاره خورا بد چمتووالی او د دی توان نلري چې خپل ټولنه وقایه کړي کوم چې دا اوس د خپل نفوس د یوې لویې برخې د ژوندی پاتي کیدو لپاره مبارزه کوي خو مگر د لوی اقتصادي او سیاسي ادارو څخه دومره لري او بیگانه ښکاري چې بی د ځان ویجاړولو خطر لري او د نورو د اخته کیدو لپاره د "حق" غوښتنه کوي د "آزادی" په نوم د **COVID-19** دناروغی په وړاندی د ژوند ژغورونکي وسیلو لکه د واکسین او ماسک دپکار ورلو څخه انکار کول د ایډیالوژیکي گډوډی ، ټولنیز ویش او د خلکو په مینځ کي د سختی مخ په زیاتیدونکي دښمنی ویره لرونکی او وحشت سره ترکیب کوي . په واشنگتن ډي سي سي کي د جنوری د شپږمې پېښې یوازی د دی کنگل شوی غرد څوکی یوه برخه وښودل .

د حکومت، کارپوریت، اود کورنی د پورکچه- ټول له یو سره یا چې نژدی تاریخي ریکارډونو ته مخ په زیاتید و دي. تغذیه کول او په دی توگه د مخ په زیاتیدونکي پورونو ملاتړ کول د فدرالي زیرمو دی کوم چې د کلونو کمي اسانتیا سره. په لوره کچه چارواکي اوس د ټریلیون ډالرو پلاټینیم سکي د احتمالی صادرولو په اړه بحث کوي ترڅو فدرال د متحده ایالاتو خزانی ته دارقم نوي کرید بیت ورکړي تر هغه چې د متحده ایالاتو د حکومت ډیر لگښتونه وړیا کم کړي. موخه د ملي پور د حد په اړه د سیا سي جنجا لونو څخه ډیره ده. هدف له دی څخه کم نه دی چې حکومت آزاد کړي تر څو په سرمایه داری نظام کي لا هم په پراخه کچه نوي پیسې داخل کړي تر څو د بی ساری مشکل په وخت کي یي وساتي. فدرال پوه شو چې نن ورځ سرمایه داري دومره مقدار پیسو ته اړتیا لري چې د دریو وروستیو کلونو پېښو (2000، 2008 او 2020) څخه مننه چې د پانگوالي سیستم لخوا لیدل شوي. یوه نا امیده امپراتوری د عصري پیسو تیوري یوې نسخې ته نږدی کيږي چې د امپراتوری مشرانو ملنډې وهلي او ډیر وخت دمخه یي رد کړی دی .

خورا نابرابري ، دمخه د متحده ایالاتو یو ځانگړی ځانگړتیا ، د وپا په جریان کي خرابه شوه . دا نابرابري د بی وزلی د زیاتوالي او د هغو کسا نو تر منځ د ټولنیز ویش د زیاتید و لامل گرځي چې د درلودلو، نه لرلو او د فکرونو په زیاتیدونکي اند بینمنه توگه دوی لري . د **2020** او **2021** کلونو په جریان کي د وپا او پانگوالي حادثی له امله د لاسه ورکړل شوی گټي بیرته تر لاسه کولو لپاره د کار گمارونکو هڅي ډیری د دی لامل شوي چې په کارمندا نو اضافي فشا رونه وضع کړي. دا د رسمي او غیر رسمي اعتصابونو

لامل شوی چې د بیا بیدار شوي کارگر غورځنگ په مینځ کې دوام لري په انفرادي کچه، د کارگرانو کچه چې خپلې د ندي پریرېدي د ریکارډ لورې کچې ته رسیدلي .

په تیرودوو کلونو کې د ضایع شوي گټې بیرته تر لاسه کولو لپاره د کارگمارونکو هڅې هم د روان انفلاسیون په امپراتورۍ کې نښې . چې کارمندان د هغه څه لپاره قیمتونه ټاکنې چې دوی یې پلوري، دوی پوهیږي چې Fed د نوي پیسوسره د بازارونو دکالیوپه لیلام کولو سره د احتمالي پیرو د ځواک جوس کړی تقاضا، د ویا او اقتصادي حادثو په واسطه تړل شوي، لږترلږه د یو څه وخت لپاره به د انفلاسیون ملاتړ کې مرسته وکړي مگر حتی که لنډمهاله وي، انفلاسیون به د عاید او شتمنی نابرابرۍ نوره هم خرابه کړي او پدې توگه به متحده ایالات د راتلونکي حادثې لپاره تنظیم کړي . دې نوي پیرۍ د دريو حادثو (2000، 2008 او 2020) په سر کې، هر یو د پخوا په پرتله خورا بد تر دی، یوه بله حادثه، چې کیدای شي لا هم بد تر وي، د پانگوال نظام بقا ننګولی شي.

اورونه، سیلابونه، طوفانونه، وچکالی: د اقلیم د ناوړین نښې - د دې گړندی پورته کیدو لگښتونو ته اشاره نه کول - د راتلونکي عذاب احساس ته اضافه کوي چې د امپراتورۍ د زوال نورو ټولو نښو لخوا هڅول شوي . دلته هم، د فوسیل د تیلو د صنعت د مشرانو کوچنی اقلیت د ستونزې سره د مقابلي لپاره اړین ټولنیز اقدام بندولو یا ځنډولو کې بریالی شوي . امپراتورۍ کمیري کله چې د لږکیو اشرافو ته د خدمت کولو اوږد عا د تونه دوی هغه شیبو ته رانده کوي کله چې د سیستم بقا د دې اشرافو اړتیا و ته اړتیا لري ، لږترلږه د یو څه مودې لپاره .

دیوي پیرۍ په اوږدو کې د لومړي ځل لپاره، متحده ایالات یو ریښتینی، جدي، لوړ نړیوال سیالي سره مخامخ شوی کوم چې بریتانیا وي، جرمني، روسي او جاپاني نظامونه هیڅکله دې حالت ته نه دي رسېدلي یا نه دی مخامخ شوی . د چین د خلکو جمهوریت اوس دغه سیالی لري . د چین په اړه د متحده ایالاتو کومه جوړه شوې پالیسي د متحده ایالاتو د داخلي ویش او د چین د ودی په حال حیرانتیا هغه څه دي چې امریکي خپل امکانات له لاسه ورکړي . دامریکي سیاسي مشران او "دفاعي" قراردادیان د چین وهل او ټکول په زړه پورې گڼي . د چین غنډ نه په دواړو گوندونو کې د پیری سیاستوالو لپاره د قربانۍ وزی «بزقربانۍ» په توگه په کاروړل کېږي یا غواړی چې په کار ویوړل شي نوددی لپاره غواړی چې د امریکي دپوځ بودجه په دوامداره بڼه لوړ وساتل شي او یا دوامداره زیاتیدونکي دفاعي لگښتونو ملاتړ کوي . په هر صورت ، د لوی کارپوریت سوداگری لوی برخې په چین کې او په چین پورې تړلي نړیوال اکمالاتي ځنډیرونو کې په سلگونو ملیا ردونه پانگونه کړي . دوی نه غواړي چې دوی ته خطر ورکړي . برسېره پر دې، د لسيزو راهیسي، چین د نړۍ یو ترټولو ټیټ لگښت، ښه تعلیم او روزل ، او خورا ډسپلین لرونکي کاري ځواک وړاندیز کړی چې د نړۍ د پانگې او مصرفي توکو دواړو لپاره د نړۍ ترټولو چټک وده کونکي بازار سره یوځای شوی . د متحده ایالاتو رقابتي شرکتونه په دې باور دي چې نړیوال بریالیتوب ته اړتیا لري چې د

دوی شرکتونه په هغه هیواد کې د نړۍ ترټولو لوی نفوس سره، د نړۍ د لږ لگښت لرونکي کارگرانو په منځ کې، او د نړۍ ترټولو ګړندی وده کونکي بازار سره ښه تاسیس شوي یا تعلقات وساتي. هرڅه چې په سوداګرۍ ښوونځیو کې ښوول شوي او زده شوي د دې نظر ملاتړ کوي. په دې توګه د متحده ایالاتو د سوداګرۍ خونې د پخواني ولسمشر **پونالډ ټرمپ** د سوداګرۍ / تعرفو جګړو سره مخالفت وکړ او اوس د ولسمشر **جو بايډن** د چین د وهلو لپاره د **ها پپ اپ** برنامې سره مخالفت کوي.

د امریکا لپاره د چین د بنسټیزو اقتصادي او سیاسي تګلارو د بدلولو لپاره کومه لاره نشته، ځکه چې دا هغه څه دي چې چین یې اوس په نړیواله کچه د امریکا په څېر د یو زېر ځواک د سیال په توګه د حسادت وړ دریځ ته راوستی دی، په همدې حال کې تمه کېږي چې چین به له امریکا سره مقابله وکړي. د دې لسیزې له پای ته رسیدو د مخه د اقتصادي اندازې مساوي هیوادونه. د متحده ایالاتو د امپراتورۍ لپاره ستونزه وده کوي، او متحده ایالات په ویشونو کې پاتې دي چې د کوم مهم بدلون مخه نیسي پرته له وسله والې جګړې او د نه منلو وړ اتومي جګړې.

کله چې امپراتورۍ کمې شي، دوی کولی شي د ځان پیاوړي کولو په لور ښکته شي. دا لاندې سرپل هغه وخت رامینځته کېږي کله چې بډایه او ځواکمن خلک د خلکو په ډله کې د کمیدو لگښتونو څخه د وتلو لپاره د خپلو ټولنیزو موقعیتونو په کارولو سره ځواب ووايي. دا یوازې نابرابرۍ او ویشونه خرابوي چې په لومړي ځای کې د زوال لامل کېږي په دې وروستیو کې خپاره شوي پانډورا کاغذونه د پراخي شتمنۍ پراخه نړۍ ته یو ګټور لید وړاندې کوي چې د مالیاتو راټولولو حکومتونو او د عامه پوهاوي څخه پټ شوي. دا ډول پټول تر یوې اندازې پورې د دې کمښت څخه د بډایه شتمنیو د خوندي کولو لپاره هڅول کېږي. دا یوه برخه تشریح کوي چې ولې د پاناما پیپرز **2016** افشا کیدو د پټیدو مخه نیولو لپاره هیڅ ونه کړل. که چیرې خلک د پټو سرچینو په اړه پوه شي - د دوی اندازه، اصلیت، او اهداف - پټو شتمنیو ته د لاسرسۍ لپاره د خلکو غوښتنه به خورا پراخه شي. پټې سرچینې به د کمښت په ورو کولو یا بیرته راګرځولو کې د کارولو لپاره د غوره ممکنه هد فونو په توګه وګڼل شي.

. کمښت نور پټول هڅوي، او دا په پایله کې زوال خرابوي. ښکته سرپل ښکېل دی. برسېره پردې، د مخ په زیاتیدونکي انډیډین خلکو د پام اړولو هڅې - د مهاجرینو شیطاني کول، د چین قرباني کول، او په کلتوري جګړو کې ښکېلتیا - د بیرته راستنیدو و کموالی ښيي. د امپراتورۍ زوال دوام لري مګر په پراخه کچه رد شوي یا له پامه غورځول کېږي لکه څنګه چې دا مهمه نده. د دودیز سیاست، اقتصاد او کلتور پخوانی رسمونه پرمخ ځي. یوازې د دوی ټونونه د ژورو ټولنیزو ویشونو، تریخوالي او سختو داخلي د ښمنیو په څیر بدل شوي چې د منظري په اوږدو کې پراخ شوي. دا راز راز ډیرې امریکا یا ن خپه کوي چې لاهم باید انکار وکړي چې بحران د متحده ایالاتو پانګوالۍ ته زیان رسولي او دا چې امپراتورۍ یې د زوال په حال کې ده.

ددې مقالې د لیکونکي په اړه څوکرښي :

ریچارد وولف نویسنده کتاب سرمایه داری به طرفداران ضربه می زند و بحران سرمایه داری عمیق می شود او بنیانگذار دموکراسی در کار است . **په سلامونو «01-11-2021»**

